

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyně JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D. a Mgr. Hany Janotové ve věci

žalobkyně: **R. R., nar. X**
bytem X
zastoupená advokátkou Mgr. Olgou Dortovou
sídlem Na Jíkalce 1097/13, Plzeň

proti
žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**
sídlem Těšnov 65/17, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí ministra zemědělství ze dne 10. 12. 2024, č. j.: MZE 79101/2024-11155

takto:

- I. Rozhodnutí ministra zemědělství ze dne 10. 12. 2024, č. j.: MZE 79101/2024-11155, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 13 140 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám právní zástupkyně žalobkyně advokátky Mgr. Olgy Dortové.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Předmětem posuzované věci je určení (právního) charakteru vodovodního potrubí vedoucího k nemovitosti žalobkyně, která se domáhá určení, že se jedná o vodovod Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

(pro veřejnou potřebu) ve smyslu zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích).

2. Podáním žalobkyně ze dne 20. 3. 2012 bylo zahájeno „řízení v pochybnostech“ o určení charakteru posuzovaného potrubí ve smyslu § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích.
3. Podle přechodného ustanovení obsaženého v § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích platí, že *vodovody a kanalizace, které byly podle dosavadních právních předpisů veřejnými vodovody a veřejnými kanalizacemi a splňují podmínky stanovené v § 1, jsou vodovody a kanalizacemi podle tohoto zákona. V pochybnostech rozhoduje ministerstvo.*

Předchozí rozhodnutí soudu a správních orgánů

4. Nejvyšší správní soud v návaznosti na žalobkyninu žalobu proti nečinnosti v rozsudku ze dne 17. 9. 2014, č. j. 9 Ans 13/2013-32, vyjasnil, že podání žalobkyně ze dne 20. 3. 2012 je návrhem na zahájení řízení podle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích. Přičemž tím, kdo má pravomoc rozhodnout, zda určitý vodovod podléhá zákonu o vodovodech a kanalizacích, resp. je vodovodem sloužícím veřejné potřebě, je žalovaný (nikoliv obecní úřad obce s rozšířenou působností). Je tak na žalovaném vydat deklaratorní rozhodnutí, kterým bude závazně určen charakter objektu - vodovodu (vodovodního potrubí).
5. Žalovaný následně o návrhu rozhodoval postupně již čtyřikrát. S ohledem na to, že znění výroků rozhodnutí, stejně jako jejich odůvodnění, se od prvního rozhodnutí z roku 2015 po poslední z roku 2024 dosti měnilo, považuje soud za potřebné dosavadní rozhodnutí rekapitulovat.
6. Poprvé rozhodnutím ze dne 21. 9. 2015, č. j. 45406/2015-MZE-15111. Ve výroku uvedl, že *vodovodní potrubí vedoucí k nemovitosti žalobkyně nebylo podle dosavadních právních předpisů veřejným vodovodem a není vodovodem pro veřejnou potřebu podle zákona o vodovodech a kanalizacích*. V odůvodnění uvedl, že dotčené potrubí má ve smyslu § 2 odst. 7 zákona o vodovodech a kanalizacích charakter vnitřního vodovodu. Úsek potrubí, který je předmětem řízení, v odůvodnění vymezil jako samostatné potrubí v dimenzi 5/4, které začíná v šachtě s domovním uzávěrem před objektem společnosti Panter COLOR (objekt umístěn na pozemku parc. č. XA, k. ú. X) a je uloženo do pozemku parc. č. XB a pozemku parc. č. XC, vše k. ú. X, a které je ukončeno vodoměrem ve sklepě žalobkynina domu č. p. X na pozemku parc. č. XD, k. ú. X. Shledal, že není splněna první podmínka dle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích, neboť vymezené vodovodní potrubí nebylo podle dosavadních právních předpisů veřejným vodovodem. Vycházel z toho, že dosavadním právním předpisem, který upravoval veřejné vodovody, byl zákon č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon). Ten v § 30 odst. 1 větě první stanovil, že veřejné vodovody jsou určeny k hromadnému zásobování obyvatelstva vodou a ke krytí potřeby vody pro národní hospodářství. Na tento zákon navazovala vyhláška č. 144/1978 Sb., o veřejných vodovodech a veřejných kanalizacích. Ta v § 1 odst. 3 vymezovala, co se za veřejný vodovod nepovažuje. Podle písm. a) uvedeného ustanovení se za veřejný vodovod nebo jeho součást nepovažují vodovody k samostatnému zásobování vodou jednotlivých závodů, objektů a zařízení a pro účely požární ochrany. Z toho žalovaný dovodil, že veřejný charakter neměla podniková zařízení, jakou jsou vodovody, které vodou zásobovaly výrobní podniky. Shledal, že potrubí vedoucí k nemovitosti žalobkyně bylo původně určeno jako vnitřní vodovod v areálu bývalých Západočeských keramických závodů NP Horní Bříza (dále jen „ZKZ“).

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

7. Toto rozhodnutí ministr zemědělství k žalobkyninu rozkladu rozhodnutím ze dne 24. 3. 2016, č. j. 17207/2016-MZE-12151, zrušil a věc vrátil žalovanému k novému projednání. Vytkl mu, že předmět řízení omezil pouze na poslední úsek potrubí od šachty před objektem společnosti Panter COLOR po nemovitost č. p. X. Uložil mu, aby se zabýval nejen tímto finálním úsekem k žalobkynině nemovitosti, ale také jeho navazující částí mezi šachtou před objektem společnosti Panter COLOR a ulicí Tovární. Současně mu uložil, aby takto uvedený úsek potrubí konkrétně vymezil ve výroku rozhodnutí.
8. Podruhé žalovaný vydal rozhodnutí ze dne 10. 5. 2016, č. j. 40987/2016-MZE-15111. V jeho výroku uvedl, že *vodovodní potrubí vedoucí k nemovitosti žalobkyně, které je tvořeno: 1) samostatným potrubím v dimenzi 5/4, které začíná vodoměrem umístěným ve sklepě domu č. p. X, na pozemku parc. č. XD, k. ú. X, a pokračuje samostatným potrubím po pozemku parc. č. XC, parc. č. XE a parc. č. XB, vše k. ú. X, k šachtě s domovním uzávěrem před objektem společnosti Panter COLOR, a 2) samostatným potrubím (areálovým rozvodem vody), které začíná v šachtě s domovním uzávěrem před objektem společnosti Panter COLOR na pozemku parc. č. XB, k. ú. X, a pokračuje na pozemku parc. č. XB, k. ú. X, směrem k vodovodu pro veřejnou potřebu, kde se na něj na uvedeném pozemku na úrovni pozemků parc. č. XF a parc. č. XG, k. ú. X, napojuje, nebylo podle dosavadních právních předpisů veřejným vodovodem a není vodovodem pro veřejnou potřebu podle zákona o vodovodech a kanalizacích.* V odůvodnění uvedl, že úsek potrubí označený jako 2) má ve smyslu § 3 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích charakter vodovodní přípojky, úsek označený jako 1) má ve smyslu § 2 odst. 7 téhož zákona charakter vnitřního vodovodu. Dále shodně jako v prvním rozhodnutí shledal, že není splněna první podmínka dle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích, neboť vymezené vodovodní potrubí nebylo podle dosavadních právních předpisů veřejným vodovodem. Odkázal na § 30 odst. 1 zákona č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon) a na ustanovení § 1 odst. 3 písm. a) vyhlášky č. 144/1978 Sb., o veřejných vodovodech a veřejných kanalizacích. Zopakoval, že veřejný charakter neměla podniková zařízení, jakou jsou vodovody, které vodou zásobovaly výrobní podniky. Úseky 1) i 2) potrubí byly určeny jako vnitřní vodovod v areálu ZKZ.
9. Žalobkynin rozklad proti tomuto rozhodnutí ministr zemědělství rozhodnutím ze dne 23. 9. 2016, č. j. 51574/2016-MZE-12151, zamítl a druhé rozhodnutí žalovaného potvrdil. K námitce, že se žalovaný nezabýval tím, že žalobkynina nemovitost nikdy nebyla součástí vnitropodnikového areálu a tím, že vodovod v areálu ZKZ sloužil jako veřejný vodovod pro zásobování obce Horní Bříza, uvedl, že to není podstatné. Předmět řízení vymezený ve výroku druhého rozhodnutí žalovaného shledal vymezeným správně. Přisvědčil rovněž právnímu posouzení žalovaného.
10. Proti rozhodnutí o rozkladu ze dne 23. 9. 2016 podala žalobkyně žalobu a následně proti rozsudku zdejšího soudu, kterým byla zamítnuta, kasační stížnost. O té Nejvyšší správní soud rozhodl rozsudkem ze dne 23. 6. 2021, č. j. 1 As 57/2021-37. Zrušil jak rozsudek zdejšího soudu, tak rozhodnutí o rozkladu ze dne 23. 9. 2016 a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení. Uvedl, že pro určení charakteru posuzovaného vodovodního potrubí je bez dalšího (nevychází-li např. přímo z rozhodnutí správních orgánů či ze závazných údajů z veřejných rejstříků) irrelevantní kupní smlouva ze dne 4. 11. 1998 o dodávce vody z veřejného vodovodu, kterou uzavřela jako právní předchůdkyně žalobkyně její matka (dále jen „kupní smlouva z roku 1998“) uzavřená mezi dvěma soukromoprávními subjekty. Dále žalovanému uložil, aby v dalším řízení předně úplně zjistil skutkový stav věci. Uložil mu,

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

aby zjistil všechny rozhodné skutečnosti pro určení charakteru vodovodu ZKZ. Konkrétně mu uložil, aby

- vzal v úvahu, zda nemovitost žalobkyně byla součástí areálu ZKZ, a vyjasnil vydělení žalobkynina domu z vodovodu ZKZ, jehož měla být součástí,
- zabýval se tvrzením, že vodovod v areálu ZKZ sloužil i jako veřejný vodovod pro zásobování obyvatel obce Horní Bříza,
- v rámci toho zohlednil, že státní (národní) podniky (závody) v socialistické době fakticky plnily i veřejné funkce (suplovaly stát), s čímž se pojily určité povinnosti ve vztahu k zásobování obyvatelstva vodou,
- a dále v rámci toho zohlednil, že sloužil-li byt i vnitroareálový vodovod k zásobování obyvatelstva vodou, bez dalšího se na něj nevztahovaly „historické výjimky“ z vynětí vodovodu z režimu veřejného vodovodu, jak uvedl v rozhodnutí žalovaný,
- vyjasnil tvrzené „dělení“ vodovodního potrubí šachtou či šachtami a jejich vznik,
- s ohledem na plynutí času popsal zásobování žalobkyně vodou a další odběrná místa z veřejného vodovodu/studní.

11. Ministr zemědělství následně k rozkladu rozhodnutím ze dne 29. 9. 2021, č. j. MZE-49333/2021-11181, zrušil druhé rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k novému projednání se stručným poukazem na potřebu provedení dokazování.

12. Potřetí žalovaný vydal rozhodnutí ze dne 11. 1. 2023, č. j. MZE-66018/2022-15111. V jeho výroku uvedl, že *vodovodní potrubí vedoucí k nemovitosti žalobkyně, které je tvořeno: 1) samostatným potrubím v dimenzi 5/4, které začíná vodoměrem umístěným ve sklepě domu č. p. X, na pozemku parc. č. XD, k. ú. X, a pokračuje samostatným potrubím po pozemku parc. č. XC, parc. č. XE a parc. č. XB, vše k. ú. X, k šachtě s domovním uzávěrem před objektem umístěným na pozemku parc. č. XA, k. ú. X, a 2) samostatným potrubím, které začíná v šachtě s domovním uzávěrem před objektem umístěným na pozemku parc. č. XA, k. ú. X, na pozemku parc. č. XB, k. ú. X, a pokračuje na pozemku parc. č. XB směrem k vodovodu pro veřejnou potřebu, kde se na něj na uvedeném pozemku na úrovni pozemků parc. č. XF a parc. č. XG, k. ú. X, napojuje, nebylo podle dosavadních právních předpisů veřejným vodovodem a není vodovodem pro veřejnou potřebu podle zákona o vodovodech a kanalizacích*. V odůvodnění (na rozdíl od prvního a druhého rozhodnutí nově) uvedl, že přechodné ustanovení obsažené v § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích je nepotřebné, překonané, na předmět řízení již nedopadá a kompetence jím stanovená je obsoletní. Zdůvodnil to tím, že zákonem č. 275/2013 Sb., bylo s účinností od 1. 1. 2014 změněno ustanovení § 1 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích. Vodovody a kanalizace nabývají statusu pro veřejnou potřebu jsou-li splněny kvantitativní podmínky v něm uvedené. Počínaje od účinnosti uvedené novely je explicitně vymezeno, na které vodovody a kanalizace se zákon o vodovodech a kanalizacích vztahuje. Nicméně, žalovaný se dále zabýval naplněním první podmínky dle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích, tedy zda vymezené vodovodní potrubí bylo podle dosavadních právních předpisů veřejným vodovodem. Dospěl k závěru, že nikoliv. Shodně jako ve druhém rozhodnutí konstatoval, že úseky 1) i 2) potrubí byly určeny jako vnitřní vodovod v areálu ZKZ a dále, že úsek potrubí označený jako 1) má ve smyslu § 2 odst. 7 téhož zákona charakter vnitřního vodovodu a úsek 2) má ve smyslu § 3 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích charakter vodovodní přípojky. (Výslovně) uvedl, že je oprávněn rozhodovat o

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

posouzení charakteru jednotlivých částí vodovodního potrubí vedoucího k žalobkynině nemovitosti (bez ohledu na vlastnictví jeho jednotlivých částí).

13. Toto rozhodnutí ministr zemědělství k žalobkyninu rozkladu rozhodnutím ze dne 27. 6. 2023, č. j. MZE-37206/2023-11181, zrušil a věc mu vrátil k novému projednání, a to s novou argumentací navazující na poukaz žalovaného v jeho třetím rozhodnutí na novelizaci ustanovení § 1 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích a jeho poukaz o obsoletnosti ustanovení § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích. Uvedl, že právní definice vodovodu pro veřejnou potřebu prošla vývojem. V současné době je obsažena v § 1 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích. Z této úpravy dovozuje, že původní účel a charakter vodovodního potrubí je nepodstatný. Přisvědčuje žalovanému že, pokud jde o charakter vodovodního potrubí před rokem 2002 (zákon o vodovodech a kanalizacích nabyl účinnosti k 1. 1. 2002 – pozn. soudu), je ustanovení § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích obsoletní. Vodovod pro veřejnou potřebu je přesně vymezen a při splnění podmínek uvedených v § 3 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích není žádný prostor pro rozhodování v pochybnostech podle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích ve vztahu k minulosti. Shledal, že je rozhodné, jakým je posuzované potrubí *drubem stavby*. K tomu odkázal na vymezení vodovodu v § 2 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích (*Vodovod je provozně samostatný soubor staveb a zařízení zahrnující vodovodní řady a vodárenské objekty, jimiž jsou zejména stavby pro jímání a odběr povrchové nebo podzemní vody, její úpravu a shromažďování. Vodovod je vodním dílem.*). Následně konstatoval, že výsledek nynějšího řízení závisí na tom, zda je posuzované potrubí „*vodním dílem, resp. vodovodem*“ a to podle § 55 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon, dále jen „*vodní zákon z roku 2001*“), které definuje pojem vodní dílo. Konstatoval, že k rozhodnutí v pochybnostech je podle § 55 odst. 4 vodního zákona z roku 2001 příslušný vodoprávní úřad, tedy Městský úřad Nýřany. Rozhodnutí v pochybnostech podle uvedeného ustanovení o tom, zda je posuzované potrubí vodním dílem, označil za předběžnou otázku ve vztahu k předmětu nynějšího řízení. Je-li vodním dílem, mohlo by jít o vodovod pro veřejnou potřebu. Pokud vodním dílem není, jedná se vodovodní přípojku nebo vnitřní vodovod, vodovodem pro veřejnou potřebu být nemůže, neboť vodovodní přípojka a vnitřní vodovod nejsou vodní díla.
14. Žalovaný následně řízení přerušil do rozhodnutí Městského úřadu Nýřany, k němuž podal podnět k rozhodnutí v pochybnostech podle § 55 odst. 4 vodního zákona z roku 2001, zda je posuzované potrubí vodním dílem. Městský úřad Nýřany rozhodnutím ze dne 28. 11. 2023, č. j. OŽP-BAR-34880/2023 (dále jen „*rozhodnutí Městského úřadu Nýřany*“) deklaroval, že úsek vodovodního potrubí v dimenzi 5/4 (DN 25), které začíná vodoměrem umístěným ve sklepě domu č. p. X, pozemek parc. č. XD, a pokračuje přes pozemek parc. č. XC na pozemek parc. č. XE a pozemek parc. č. XB k šachtě s domovním uzávěrem před objektem umístěným na pozemku parc. č. XA, tj. k místu ukončení vodovodního řadu DN 100L ve vlastnictví města Horní Bříza, není vodním dílem. Zatímco úsek vodovodního potrubí DN 100 (DN 100L) na pozemku parc. č. XB zakončeného podzemním hydrantem u šachty s domovním uzávěrem před objektem na pozemku parc. č. XA, které vede severním směrem přes pozemek parc. č. XH a pokračuje na pozemku parc. č. XB a parc. č. XI směrem k ulici Tovární a dále jako součást vodovodní sítě pro veřejnou potřebu v městě Horní Bříza, je vodním dílem. Odvolání žalobkyně proti tomuto rozhodnutí Krajský úřad Plzeňského kraje rozhodnutím ze dne 7. 2. 2024, č. j. PK-ŽP/1576/24, zamítl a rozhodnutí potvrdil.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

15. Následně žalovaný rozhodl dne 11. 9. 2024, pod č. j. MZE-28453/2024-15111, počtvrté (dosud naposledy). Ve výroku rozhodnutí uvedl, že *vodovodní potrubí DN 100 (DN 100L) na pozemku parc. č. XB zakončeného podzemním hydrantem u šachty s domovním uzávěrem před objektem na pozemku parc. č. XJ, které vede severním směrem přes pozemek parc. č. XH a pokračuje na pozemku parc. č. XB a XI směrem k ulici Tovární parc. č. XK a XL, vše v k. ú. X, a dále jako součást vodovodní sítě pro veřejnou potřebu v městě Horní Bříza, je vodovodem pro veřejnou potřebu*. V odůvodnění daný úsek potrubí označil jako úsek č. 2. Současně (až v odůvodnění) vymezil také úsek č. 1, ten úsek potrubí, které bezprostředně vede k nemovitosti žalobkyně, tedy vodovodní potrubí v dimenzi 5/4, které začíná vodoměrem umístěním ve sklepe domu č. p. X, na pozemku parc. č. XD, k. ú. X, a pokračuje samostatným potrubím po pozemku parc. č. XC, parc. č. XE a parc. č. XB, vše k. ú. X, k šachtě s domovním uzávěrem před objektem umístěným na pozemku parc. č. XA, k. Ú. X. (Až) v odůvodnění uvedl, že úsek č. 1 není vodovodem pro veřejnou potřebu. Jde o vodovodní přípojku podle § 3 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích.
16. Shodně jako ve třetím rozhodnutí uvedl, že přechodné ustanovení obsažené v § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích je nepotřebné, překonané, na předmět řízení již nedopadá. Právní stav posuzovaného potrubí nelze ke dni 1. 1. 2002 s jistotou určit. Shodně jako ve třetím rozhodnutí poukázal, že právní definice vodovodu pro veřejnou potřebu prošla vývojem. V současné době je obsažena v § 1 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích. Počínaje od 1. 1. 2014 je explicitně vymezeno, na které vodovody a kanalizace se zákon o vodovodech a kanalizací vztahuje. Kompetence dle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích je obsoletní. Nicméně dále se obsahově zabýval naplněním první podmínky dle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích, tedy zda posuzované vodovodní potrubí bylo podle dosavadních právních předpisů veřejným vodovodem. Dospěl k závěru, že nikoliv. Shodně jako ve druhém a třetím rozhodnutí konstatoval, že úseky č. 1 i č. 2 potrubí byly určeny jako vnitřní vodovod v areálu ZKZ. Ke dni 1. 1. 2002 tak neměly charakter veřejného vodovodu.
17. Dále shodně jako ve třetím rozhodnutí zopakoval, že je oprávněn rozhodovat (pouze) o posouzení charakteru jednotlivých částí vodovodního potrubí vedoucího k žalobkynině nemovitosti (bez ohledu na vlastnictví jeho jednotlivých částí). Dále odkázal na závěry rozhodnutí Městského úřadu Nýřany. Upozornil, že uvedený úřad rozdělil posuzované potrubí do dvou úseků, které jsou rozlišeny dimenzí potrubí; úsek č. 1 je vymezen dimenzí 5/4, úsek č. 2 dimenzí DN 100. Úsek č. 1 průměrem odpovídá vodovodní přípojce, která je díky svému průměru schopna přivádět vodu v omezeném množství pouze k jednomu odběrnému místu, a která není vodním dílem. Naopak úsek č. 2 zajišťuje průtok vody pro možnost napájení dalších producentů a je vodním dílem.
18. Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala rozklad, který ministr zemědělství rozhodnutím ze dne 10. 12. 2024, č. j. MZE-79101/2024-11155, zamítl a rozhodnutí žalovaného potvrdil.
19. K námitce, že nebylo rozhodnuto o celé délce posuzovaného vodovodního potrubí, tedy nebylo rozhodnuto o úseku vodovodního potrubí propojujícího šachtu na pozemku parc. č. XC s vodovodním potrubím DN 100 na pozemku parc. č. XB, vše v k. ú. X, uvedl, že žalovaný má podle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích pouze pravomoc rozhodnout, zda vodovod, který byl podle dřívějších právních předpisů veřejným vodovodem, a který splňuje podmínky stanovené v § 1 zákona o vodovodech a kanalizacích, je vodovodem pro veřejnou potřebu podle zákona o vodovodech a kanalizacích. Nemá v řízení v pochybnostech pravomoc rozhodnout o dalších stavbách, resp. nemá pravomoc Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

rozhodnout, zda se jedná o jinou stavbu (zejména vodovodní přípojku nebo vodovod nespádající pod zákon o vodovodech a kanalizacích). Žalovaný tomu dostal, z jeho rozhodnutí vyplývá, že uvedený úsek vodovodního potrubí není vodovodem pro veřejnou potřebu, na který se vztahuje zákon o vodovodech a kanalizacích.

20. Dále uvedl, že žalovaný byl současně vázán rozhodnutím Městského úřadu Nýřany, resp. je potvrzujícím rozhodnutím Krajského úřadu Plzeňského kraje, vydaným v pochybnostech, zda je uvedený úsek vodovodního potrubí vodním dílem ve smyslu § 55 odst. 4 vodního zákona z roku 2001. Městský úřad Nýřany rozhodl, že uvedený úsek vodovodního potrubí není vodním dílem. Jedná se o vodovodní přípojku nebo o vnitřní rozvod. Vodním dílem je podle § 2 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích pouze vodovod pro veřejnou potřebu. Vodovodní přípojka vodním dílem není. Žalovaný nemá pravomoc rozhodovat podle § 55 odst. 4 vodního zákona z roku 2001 v pochybnostech, zda se jedná o vodní dílo, a to ani v souvislosti s rozhodováním v pochybnostech podle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích. Žalovaný tak nemohl rozhodnout, že je uvedený úsek vodovodního potrubí vodovodem pro veřejnou potřebu, na který se vztahuje zákon o vodovodech a kanalizacích.
21. Dále nepřisvědčil námitce, že mělo být rovněž rozhodnuto, že žalobkyně je, v místě vodovodní šachty umístěné na hranici jejího pozemku parc. č. XC, k. ú. X, odběratelkou vody z vodovodu pro veřejnou potřebu. Žalovaný o této otázce nemá pravomoc rozhodovat. Poukázal, že odběratele vody z vodovodu pro veřejnou potřebu definuje ustanovení § 2 odst. 6 zákona o vodovodech a kanalizacích. K tomu uvedl, že žalobkyně vlastní stavbu č. p. X umístěnou na pozemku parc. č. XD, k. ú. X, připojenou na vodovod pro veřejnou potřebu, žalobkyně je tak odběratelkou vody z vodovodu pro veřejnou potřebu. Pokud by stavba č. p. X připojena na vodovod pro veřejnou potřebu nebyla, žalobkyně by odběratelkou vody z vodovodu pro veřejnou potřebu nebyla.

Žalobní body

22. Proti uvedenému rozhodnutí podala žalobkyně nynější žalobu. Navrhuje, aby soud výrokem rozsudku určil, že celý sporný úsek vodovodního potrubí, včetně jeho části vedoucí od vodovodní šachty na pozemku parc. č. XC k vodovodní šachtě na pozemku parc. č. XB, vše v k. ú. X, je vodovodem pro veřejnou potřebu.
23. Namítá, že žalovaný rozhodl pouze o části dotčeného vodovodního potrubí, které označilo za vodovod pro veřejnou potřebu. O úseku vodovodního potrubí, který vede k její nemovitosti, výrokem nerozhodl. Charakter tohoto úseku vodovodního potrubí tak nadále není vyřešen. Žalobkyně k tomu poznamenává, že nezpochybňuje, že vodovodní potrubí, které začíná vodoměrem umístěním ve sklepě domu č. p. X, umístěného na pozemku parc. č. XD, k. ú. X, a pokračuje přes pozemek parc. č. XC, k. ú. X, do vodovodní šachty umístěné na hranici tohoto pozemku, je vodovodní přípojka.
24. Podle žalobkyně je sporný úsek vodovodního potrubí „veřejným vodovodem“. Dovojuje to z kupní smlouvy z roku 1998. Uvádí, že si je vědoma, že Nejvyšší správní soud v odst. 45 jeho rozsudku č. j. 1 As 57/2021-37 konstatoval, že kupní smlouva uzavřená mezi dvěma soukromoprávními subjekty je pro určení charakteru vodovodního potrubí bez dalšího irelevantní). Přesto má za to, že by soud měl potvrdit její tvrzení, že uvedená kupní smlouva jasně stanoví, že se jedná o dodávku vody z veřejného vodovodu.
25. Žalobkyní vlastněné nemovitosti byly koupeny s vodovodní přípojkou na pozemku parc. č. XC, k. ú. X, což žalobkyně dovozuje ze znaleckého posudku ze dne 4. 2. 1998, č. 695/98,

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

který v bodu zachycujícím venkovní úpravy uvádí vodovodní přípojku o délce 15 metrů. To je podle žalobkyně v rozporu s tvrzením žalovaného.

26. Dále uvádí, že z dosavadního chování dodavatele vody usuzuje, že dodavatel má zájem postavit ji do role vlastníka potrubí. Vyjadřuje obavy, že by musela hradit jeho údržbu či opravu, a to za situace, kdy neví, kudy přesně vede a současně se nachází na cizích pozemcích.
27. Má rovněž za to, že má být rozhodnuto i o tom, že je odběratelkou vody z veřejného vodovodu, a to v místě vodovodní šachty umístěné na hranici pozemku parc. č. XC, k. ú. X.
28. Dále uvádí, že pokud šlo o protichůdná tvrzení správních orgánů, dal Nejvyšší správní soud za pravdu jejím tvrzením, není tak přesvědčena o objektivitě a serióznosti správního řízení. K tomu poukazuje na nesrovnalost spočívající v tom, že úsek označený žalovaným jako přípojka na pozemku parc. č. XB, k. ú. X, je v odůvodnění rozhodnutí Městského úřadu Nýřany označen jako vodní dílo a vodovod pro veřejnou potřebu. Táže se, jak je možné, že uvedený úřad v roce 2022 schvaloval stavební povolení s napojením na potrubí, o kterém tvrdí, že k němu nemá žádnou dokumentaci, a které žalovaný označil za přípojku.
29. Podle žalobkyně neobstojí argument Městského úřadu Nýřany o průměru potrubí, jelikož jí vlastněná nemovitost byla historicky domem se čtyřmi bytovými jednotkami a tento dům byl po celou dobu zásobován potrubím v dimenzi 5/4, tedy potrubím schopným podle tvrzení uvedeného úřadu zásobovat pouze jedno odběrné místo. S tímto tvrzením žalobkyně nesouhlasí.
30. Závěrem žalobkyně odkazuje na odst. 64 rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 57/2021-37, podle něhož „*Sloužil-li však, byť i vnitroareálový vodovod k zásobování obyvatelstva vodou, bez dalšího se na něj nevztahovaly „historické výjimky“ z vymezení z režimu veřejného vodovodu*“.

Vyjádření žalovaného k žalobě

31. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
32. Uvádí, že pro jeho rozhodnutí bylo zásadní, zda je posuzované vodovodní potrubí vodovodním dílem, neboť o částech potrubí, které nejsou vodovodním dílem, nelze rozhodovat v pochybnostech podle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích. Odkazuje na § 2 odst. 1 a § 3 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích, podle nichž je vodním dílem pouze vodovod pro veřejnou potřebu, nikoliv vodovodní přípojka. Zda je část potrubí vodním dílem je dáno kolaudačním rozhodnutím stavebního úřadu. Kolaudační rozhodnutí k dotčenému potrubí se nedochovalo, žalovaný proto vyzval Městský úřad Nýřany, aby podle § 55 odst. 4 vodního zákona z roku 2001 rozhodl v pochybnostech o existenci vodního díla. Tento úřad rozhodl, která část vodovodního potrubí je vodním dílem, a která jím není. Žalovaný v návaznosti na to určil, že část vodovodního potrubí, která podle Městského úřadu Nýřany je vodním dílem, je vodovodem pro veřejnou potřebu. Úsek vodovodního potrubí vedoucí od vodovodní šachty na pozemku parc. č. XC k vodovodu pro veřejnou potřebu na pozemku parc. č. XB, vše v k. ú. X, dle Městského úřadu Nýřany není vodním dílem, a tedy ani vodovodem pro veřejnou potřebu. Nelze tak o něm rozhodovat v pochybnostech podle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích.

Replika žalobce

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

33. Žalobkyně v replice k vyjádření žalovaného uvádí, že pro určení charakteru potrubí je podstatný způsob jeho využití a účel, pro který bylo historicky zbudováno. Za 15 let, po které nyní spor trvá, byla na celém úseku vodovodního potrubí provedena řada změn. Nelze vycházet z jeho současné podoby.

Posouzení věci soudem

34. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal na základě skutkového a právního stavu v době jeho vydání, v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti.
35. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili. Jednání nebylo třeba nařizovat ani za účelem dokazování, jelikož soud nepokládal za potřebné provádět důkazy na rámec toho, co plyne ze správního spisu, jímž se dokazování neprovádí.
36. Žaloba je důvodná.
37. Soud přisvědčil žalobní námitce, že výrokem rozhodnutí žalovaného, které bylo potvrzeno žalobou napadeným rozhodnutím, nebylo rozhodnuto o charakteru celého posuzovaného vodovodního potrubí. Výrokem nebylo rozhodnuto právě o tom úseku vodovodního potrubí, který bezprostředně vede k nemovitosti žalobkyně, tedy o úseku, který vede od šachty na pozemku parc. č. XB, k. ú. X, po vodoměr umístěný ve sklepě domu č. p. X, na pozemku parc. č. XD, k. ú. X. Jak žalovaný nahlíží na charakter toho úseku vodovodního potrubí, který označuje jako úsek č. 1, sdělil teprve v odůvodnění rozhodnutí. Teprve v odůvodnění uvedl, že daný úsek není vodovodem pro veřejnou potřebu (nýbrž jedná se o vodovodní přípojku).
38. Soud nesdílí argumentaci žalovaného, že ve vztahu k danému úseku nemá pravomoc rozhodnout o jeho charakteru podle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích. Žalovaný předkládá výklad, že má podle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích pouze pravomoc rozhodnout, zda vodovod, který byl podle dřívějších právních předpisů veřejným vodovodem, a který splňuje podmínky stanovené v § 1 zákona o vodovodech a kanalizacích, je vodovodem pro veřejnou potřebu podle zákona o vodovodech a kanalizacích. Nemá v řízení v pochybnostech pravomoc rozhodnout o dalších stavbách.
39. Takový výklad by zcela vyprázdnil smysl rozhodování v pochybnostech podle uvedeného ustanovení. Takový výklad by jinými slovy znamenal, že žalovaný má pravomoc rozhodnout, zda určitý objekt (potrubí) je vodovodem pro veřejnou potřebu, pouze pokud daný objekt (potrubí) je vodovodem pro veřejnou potřebu. Smyslem uvedeného ustanovení je právě to, aby žalovaný rozhodl, zda určitý potrubí má anebo naopak nemá k 1. 1. 2002 (tj. k okamžiku nabytí účinnosti zákona o vodovodech a kanalizacích) charakter vodovodu pro veřejnou potřebu. Z podstaty věci tak žalovaný v některých případech bude rozhodovat i o charakteru potrubí (objektu), které podmínky pro to, aby se jednalo o vodovod pro veřejnou potřebu, nesplňuje (nýbrž bude se jednat kupř. o vnitřní vodovod či vodovodní přípojku či objekt jiný). Žalovaný jinými slovy směřuje jeho pravomoc posoudit a rozhodnout, zda určitý objekt (potrubí) je vodovodem pro veřejnou potřebu, s kladným závěrem takového posouzení.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

40. Dovožuje-li žalovaný ze slovní formulace ustanovení § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích (používající pozitivní „jsou“), že o návrhu na určení, že určité potrubí je vodovodem pro veřejnou potřebu, nemůže výrokově rozhodnout výrokem negativním, tedy ve výroku deklarovat, že posuzované potrubí není vodovodem pro veřejnou potřebu, soud takový náhled nesdílí.
41. V tomto ohledu lze analogicky poukázat na „řízení v pochybnostech“ vedená podle jiných právních předpisů, které rovněž výslovně nestanovují možnosti správních orgánů rozhodnout o podaném návrhu jak deklaratorním výrokem pozitivním (že něco nějaký charakter má), tak deklaratorním výrokem negativním (že něco nějaký charakter nemá).
42. Kupř. podle § 142 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, *správní orgán v mezích své věcné a místní příslušnosti rozhodne na žádost každého, kdo prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jeho práv, zda určitý právní vztah vznikl a kdy se tak stalo, zda trvá, nebo zda zanikl a kdy se tak stalo.*
43. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 5. 2019, č. j. 8 As 254/2018-59, vyložil, že formulace uvedeného ustanovení nebrání tomu, aby správní orgán o návrhu na (pozitivní) určení, že určitý právní vztah „je“ (v odkazované věci se jednalo o deklaraci, že sporná cesta má charakter veřejně přístupné účelové komunikace), neshledá-li jej důvodným, rozhodl jak výrokem o zamítnutí návrhu, tak výrokem negativním, opačným, než na jaký zněl petit návrhu. Z obou výroků plyne stejný závěr, že nebyly splněny podmínky, aby bylo možné deklarovat existenci určitého právního vztahu (existenci právního charakteru věci). Nejvyšší správní soud označil za vhodnější vydat rozhodnutí, v jehož výroku bude přímo deklarována existence či neexistence posuzovaného právního vztahu, neboť taková formulace výroku lépe přispívá k nastolení právní jistoty, což je smyslem a účelem celého řízení.
44. Nutno poznamenat, že v nynější věci žalovaný o charakteru příslušného úseku, který si označil jako úsek č. 1, vodovodního potrubí nerozhodl výrokem zhola žádným.
45. Dále lze příkladmo poukázat kupř. na rozhodování v pochybnostech podle § 1 odst. 4 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu (*O tom, že jde podle odstavců 2 a 3 o součásti zemědělského půdního fondu, rozhoduje v pochybnostech orgán ochrany zemědělského půdního fondu*) či rozhodnutí v pochybnostech podle § 3 odst. 3 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (*V pochybnostech o tom, zda jde o pozemky určené k plnění funkcí lesa, rozhoduje orgán státní správy lesů*). Analogicky v řízeních vedených podle citovaných ustanovení mají dotčené správní orgány pravomoc jak pozitivně určit, že kupř. pozemek X je pozemek určený k plnění funkcí lesa, tak že pozemek X není pozemkem určeným k plnění funkcí lesa.
46. Ostatně analogicky lze v tomto ohledu poukázat rovněž na rozhodnutí Městského úřadu Nýřany, jehož se žalovaný sám dovolává. Obdobně uvedený vodoprávní úřad přistoupil z části k výroku pozitivnímu (jeden úsek vodovodního potrubí deklaroval za vodní dílo) a částečně negativnímu (ve vztahu ke druhému úseku potrubí deklaroval, že není vodním dílem).
47. Soudu v tomto ohledu ani není zřejmá změna v úvaze žalovaného. Žalovaný ve výrocích prvního, druhého i třetího rozhodnutí přistoupil negativnímu výroku, jímž deklaroval, že posuzované potrubí, resp. jeho úseky, není vodovodem pro veřejnou potřebu. Současně ve třetím i čtvrtém rozhodnutí sám uvedl, že je oprávněn rozhodovat o posouzení charakteru jednotlivých částí vodovodního potrubí vedoucího k žalobkynině nemovitosti (byť se tím

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

prioritně vymezoval vůči tomu, že v nynějším řízení neposuzuje otázku vlastnického práva k posuzovanému potrubí).

48. Neobstojí ani argumentace žalovaného, že o úseku potrubí, který si v odůvodnění čtvrtého rozhodnutí vymezil jako úsek č. 1, nemohl rozhodovat s ohledem na vázanost závěry rozhodnutí Městského úřadu Nýřany, podle nichž daný úsek nemá charakter vodního díla ve smyslu § 55 vodního zákona z roku 2001. Předně zde vůbec nebyl důvod, aby žalovaný před vydáním čtvrtého rozhodnutí řízení přerušoval a dával podnět Městskému úřadu Nýřany k rozhodnutí v pochybnostech podle § 55 odst. 4 vodního zákona z roku 2001, zda je posuzované potrubí vodním dílem. Bylo v pravomoci žalovaného, a jeho povinností, aby, vázán závazným právním názorem, který Nejvyšší správní soud vyslovil v rozsudku č. j. 1 As 57/2021-37, v souladu s § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích posoudil, zda (celé) posuzované potrubí splňuje podmínky, aby se jednalo o vodovod (pro veřejnou potřebu) podle zákona o vodovodech a kanalizacích. Žalovaný pochybil, pokud se konstrukcí založenou na tom, že předběžnou otázkou k rozhodnutí v pochybnostech podle uvedeného ustanovení, je rozhodnutí vodoprávního úřadu v pochybnostech podle § 55 odst. 4 vodního zákona z roku 2001 o tom, zda je posuzovaný objekt vodním dílem, pokusil na něj fakticky přenést rozhodnutí o charakteru posuzovaného potrubí.
49. Podle přechodného ustanovení obsaženého v § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích, *vodovody a kanalizace, které byly podle dosavadních právních předpisů veřejnými vodovody a veřejnými kanalizacemi a splňují podmínky stanovené v § 1, jsou vodovody a kanalizacemi podle tohoto zákona.*
50. Vodovodní potrubí tak k 1. 1. 2002, kdy nabyl účinnosti (nový) zákon o vodovodech a kanalizacích, mělo právní charakter vodovodu (pro veřejnou potřebu) podle tohoto (nového) zákona, za současného splnění dvou podmínek. 1. vodovod byl „veřejným vodovodem“ podle dosavadních právních předpisů; 2. vodovod splňuje podmínky ustanovení § 1 zákona o vodovodech a kanalizacích.
51. V rámci posouzení, zda dotčené vodovodní potrubí splňuje 1. podmínku tak bylo úlohou žalovaného posoudit, zda mělo právní charakter veřejného vodovodu podle dosavadních předpisů, tedy těch předpisů, které právní charakter vodovodních potrubí upravovaly před tím, než nabyl účinnosti současný zákon o vodovodech a kanalizacích. Pro posouzení právního charakteru vodovodního potrubí podle dřívějších (tj. dosavadních) předpisů je tak bez významu definice vodovodu obsažená v § 2 odst. 1 nového zákona o vodovodech a kanalizacích, podle jejíž poslední věty je vodovod vodním dílem.
52. Podle § 2 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích, *vodovod je provozně samostatný soubor staveb a zařízení zahrnující vodovodní řady a vodárenské objekty, jimiž jsou zejména stavby pro jímání a odběr povrchové nebo podzemní vody, její úpravu a shromažďování. Vodovod je vodním dílem.*
53. Pokud jde o to, zda je určité vodovodní potrubí vodním dílem, logika úvahy je opačná, než jak ji prezentuje žalovaný (tedy že posuzované potrubí není vodní dílo, a tedy nejde o vodovod pro veřejnou potřebu, resp. vodovod podléhající režimu zákona o vodovodech a kanalizacích). Naopak, pokud by byl učiněn závěr, že posuzované potrubí splňuje obě podmínky dle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích, a jedná se tak o vodovod (pro veřejnou potřebu) podléhající režimu zákona o vodovodech a kanalizacích, pak by byl takový vodovod podle § 2 odst. 1 věty poslední uvedeného zákona vodním dílem.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

54. Soud dále poznamenává, že nesdílí poukazy žalovaného, které byly prvně vysloveny (až) v jeho třetím rozhodnutí (a následně též ve čtvrtém rozhodnutí), že přechodné ustanovení obsažené v § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích je nepotřebné, překonané, na předmět řízení již nedopadá a kompetence jím stanovená je obsoletní. To, že uvedené ustanovení není obsoletní, ilustruje již samotná existence vedeného správního řízení, které není ani po takřka 14 letech skončeno. Obdobně jako v případě závěru o neexistenci pravomoci rozhodovat podle uvedeného ustanovení o objektech, které nemají charakter vodovodu pro veřejnou potřebu, který byl poprvé vtělen (až) do čtvrtého rozhodnutí, soudu není zřejmá změna v dané úvaze žalovaného. Novela ustanovení § 1 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích, na kterou se v tomto ohledu žalovaný odvolává, provedená zákonem č. 275/2013 Sb., nabyla účinnosti k 1. 1. 2014. Již první rozhodnutí žalovaného přitom bylo vydáno až po tomto datu, v září 2015. Druhé rozhodnutí pak v roce 2016. Ani v prvním ani druhém rozhodnutí přitom žalovaný žádnou obsoletností uvedeného ustanovení neargumentoval. Nejvyšší správní soud pak žalovaného zavázal k dalšímu postupu podle dotčeného ustanovení rozsudkem z roku 2021.
55. Soud ve správním soudnictví vždy v posuzované věci zkoumá, zda právní předpis nebo jeho ustanovení, která byla použita, na věc skutečně dopadají. K použití nesprávného právního předpisu nebo nesprávného ustanovení právního předpisu je povinen přihlédnout, nejde-li o případy, kdy je tak povinen učinit z úřední povinnosti, je-li součástí žalobních bodů (stížních důvodů) výtky nesprávného posouzení takové právní otázky, pro kterou bylo podle právního názoru orgánu, jehož rozhodnutí je přezkoumáváno, použití daného právního předpisu (daného ustanovení právního předpisu) rozhodné (viz rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2009, čj. 8 Afs 51/2007-87, č. 1926/2009 Sb. NSS).
56. Pokud by skutečně ustanovení § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích na předmět nynějšího řízení již nedopadalo, Nejvyšší správní soud, resp. před ním již zdejší soud, by k takové vadě na podkladě tehdejších žaloby, resp. kasační stížnosti, již býval přihlédl a upozornil by na ni.
57. Soud nesdílí poukazy žalovaného, že se ustanovení § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích stalo obsoletním v důsledku novelizace ustanovení § 1 odst. 3 téhož zákona. Jak již soud shora uvedl, změna ustanovení § 1 uvedeného zákona nemá vliv na posouzení, zda je naplněna první podmínka dle § 39 odst. 4 uvedeného zákona. Pro tu jsou totiž rozhodné právní předpisy, které zákonu o vodovodech a kanalizacích předcházely. Skutečnost, zda posuzované vodovodní potrubí splňuje podmínky ustanovení § 1 zákona o vodovodech a kanalizacích je relevantní až pro otázku naplnění druhého předpokladu, za jehož splnění se jedná o vodovod (pro veřejnou potřebu).
58. Jak obecně správně uvádí žalovaný, ustanovení § 1 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích zakotvuje kvantitativní podmínky, při jejichž splnění je vodovod vodovodem podléhajícím zákonu o vodovodech a kanalizacích.
59. K 1. 1. 2002 bylo znění ustanovení § 1 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích následující:

Tento zákon se nevztahuje na vodovody a kanalizace, u nichž je průměrná denní produkce menší než 10 m³, nebo je-li počet fyzických osob trvale využívajících vodovod nebo kanalizaci menší než 50.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

60. Shora uvedeným zákonem č. 275/2013 Sb., bylo uvedené ustanovení novelizováno. Od 1. 1. 2014 je znění ustanovení § 1 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích následující:

Tento zákon se vztahuje na

a) vodovody a kanalizace, pokud je trvale využívá alespoň 50 fyzických osob, nebo pokud průměrná denní produkce z ročního průměru pitné nebo odpadní vody za den je 10 m³ a více,

b) každý vodovod nebo kanalizaci, které provozně souvisejí s vodovody a kanalizacemi podle písmene a).

61. Jak k 1. 1. 2002, tak počínaje od 1. 1. 2014, citované ustanovení obsahuje kvantitativní podmínky. Zatímco k 1. 1. 2002 byla k jejich vymezení z hlediska jazykového zvolena negativní formulace („nevztahuje se“). Po 1. 1. 2014 je užitá formulace pozitivní („se vztahuje“). Základní pravidlo, které lze slovně vyjádřit negativně či pozitivně, jak je patrné, se však nezměnilo. Slovní vyjádření, podle něhož se zákon vztahuje na vodovod, který využívá alespoň 50 osob, znamená obsahově totéž, jako slovní vyjádření, podle něhož se zákon nevztahuje na vodovod, který využívá méně než 50 osob.
62. Novelizace citovaného ustanovení tak nemá dopad na to, že žalovaný je v rámci jeho pravomoci zakotvené v § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích oprávněn a povinen posoudit naplnění dvou kumulativních podmínek: 1. zda posuzované potrubí mělo „veřejný“ charakter podle dřívějších předpisů, a zda 2. splňuje kvantitativní podmínky dle § 1 (odst. 3) zákona o vodovodech a kanalizacích.
63. Soud poznamenává, že žalovaný dosud v rámci všech přijatých rozhodnutí dospěl, ve vztahu k úseku, který si označil jako úsek č. 1, k závěru, že není splněna již první podmínka, naplněním podmínky druhé se tak vůbec nezabýval. Soud pro pořádek poznamenává, že s ohledem na to, že se jedná o podmínky, které musí být splněny současně, nebude-li naplněna podmínka první, bude naplnění podmínky druhé skutečně již bezpředmětné.
64. Soud shrnuje, že ustanovení § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích není obsoletní. Žalovaný má podle tohoto ustanovení (nadále) pravomoc rozhodnout, zda má posuzované vodovodní potrubí charakter vodovodu (pro veřejnou potřebu), tedy vodovodu, který podléhá zákonu o vodovodech a kanalizacích. V dalším řízení tak bude na žalovaném, aby výrokem jeho rozhodnutí deklaroval, zda celý posuzovaný úsek vodovodního potrubí, včetně toho úseku, který si v odůvodnění jeho čtvrtého rozhodnutí označil jako úsek č. 1, má anebo nemá charakter vodovodu pro veřejnou potřebu. Žalovaný může dospět k závěru, že některý úsek posuzovaného potrubí takový charakter má, poté užije ve výroku formulaci, že vymezený úsek potrubí „je“ vodovodem pro veřejnou potřebu, zatímco některý úsek takový charakter nemá. Ve vztahu k takovému úseku ve výroku užije formulace, že příslušný úsek „není“ vodovodem pro veřejnou potřebu. Závěr jeho posouzení žalovaný vtělí do výroku nového rozhodnutí, nikoliv až do odůvodnění.
65. Soud připomíná, že žalovaný je nadále vázán pokyny, které mu adresoval Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 1 As 57/2021-37, a které zdejší soud rekapituloval výše. Žalovaný se v rámci nového rozhodnutí vypořádá rovněž s pokynem Nejvyššího správního soudu, aby zohlednil, že sloužil-li byt i vnitroareálový vodovod k zásobování obyvatelstva vodou, bez dalšího se na něj nevztahovaly „historické výjimky“ z vynětí vodovodu z režimu veřejného vodovodu.
66. Skutečnost, že žalovaný o sporném úseku vodovodního potrubí dosud nerozhodl, nebrání tomu, aby se soud zabýval ostatními žalobními námitkami.
Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

67. Soud nesdílí žalobkyninu argumentaci, že by měl potvrdit její tvrzení, že kupní smlouva z roku 1998 jasně stanoví, že se jedná o „*dodávku vody z veřejného vodovodu*“, resp. její argumentaci, že charakter posuzovaného potrubí jakožto vodovodu pro veřejného potřebu je namístě dovodit z uvedené kupní smlouvy. Jak sama žalobkyně poukazuje, touto otázkou se již zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 1 As 57/2021-37. V odstavci 45, který sama žalobkyně cituje, uvedl, že kupní smlouva uzavřená mezi dvěma soukromoprávními subjekty je pro určení charakteru vodovodního potrubí bez dalšího irelevantní (nevycházeli např. přímo z rozhodnutí správních orgánů či ze závazných údajů z veřejných rejstříků). Na vysloveném závěru se plynutím času nic nezměnilo. (Nadále) je jím vázán jak žalovaný správní orgán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.), tak zdejší soud, který ostatně v rozsudku ze dne 22. 2. 2021, č. j. 8 A 49/2018-96, který byl uvedeným rozsudkem Nejvyššího správního soudu zrušen, se k uvedené otázce vyslovil shodně.
68. Z obdobných důvodů soud nepřisvědčil ani argumentaci opírající se o znalecký posudek ze dne 4. 2. 1998. Příslušný posudek sloužil k ocenění nemovitosti za účelem soukromoprávního jednání dvou soukromoprávních subjektů – koupě nemovitosti (rodinného domu č. p. X a parcely č. XD, k. ú. X). Znalec prováděl ocenění, neposuzoval (veřejno)právní charakter potrubí. Skutečnost, že znalec v posudku užívá pojem vodovodní přípojka tak bez dalšího ještě neznamena, že posuzovaná venkovní úprava skutečně měla dle tehdejších předpisů právní charakter vodovodní přípojky. Současně, i pokud skutečně daný úsek potrubí (tedy patrně úsek počínající vodoměrem umístěným ve sklepě domu č. p. X, pozemek parc. č. XD a končícím v šachtě na pozemku parc. č. XC, k. ú. X) má právní charakter vodovodní přípojky, nevylučuje to samo o sobě závěr, že charakter vodovodní přípojky může mít i navazující úsek potrubí od šachty na pozemku parc. č. XC, k. ú. X, po šachtu na pozemku parc. č. XB, k. ú. X.
69. Soud dále nesdílí námitku, že je nutné rozhodnout i o tom, že žalobkyně je v místě šachty na pozemku parc. č. XC, k. ú. X, odběratelkou vody z veřejného vodovodu. Vyslovení takového závěru předmětem nynějšího řízení není. Předmětem je deklaratorní určení, zda má posuzované potrubí charakter vodovodu pro veřejnou potřebu, tedy vodovodu podléhajícího režimu zákona o vodovodech a kanalizacích. V tomto ohledu žalovaný správně poukazuje, že pojem *odběratele* je definován v § 2 odst. 6 zákona o vodovodech a kanalizacích. Otázka, zda jsou splněny (veškeré) podmínky tohoto ustanovení (kupř. otázka vlastnictví relevantních pozemků) předmětem nynějšího řízení není.
70. Pokud jde o poukaz žalobkyně, že dodavatel vody má zájem postavit ji do role vlastníka potrubí, soud v tomto ohledu ve shodě s rozhodnutím žalovaného konstatuje, že předmětem nynějšího řízení není otázka vlastnického práva k posuzovanému potrubí, nýbrž „toliko“ otázka, zda má charakter vodovodu pro veřejnou potřebu a zda se tak jedná o vodovod, na který se vztahuje zákon o vodovodech a kanalizacích.
71. Pokud jde o dílčí argumenty žalobkyně opírající se o odkazy na rozhodnutí Městského úřadu Nýřany, soud poznamenává, že uvedené rozhodnutí, resp. rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje, předmětem nynějšího řízení není. Soudu ani není zřejmé, na jaké řízení o schválení stavebního povolení z roku 2022 žalobkyně poukazuje. Pro otázku, která je jádrem posuzované věci, o naplnění první podmínky dle § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích, jsou případná stavební řízení vedená v roce 2022 bez významu.
72. S ohledem na to, že předmětem přezkumu k podané žalobě je rozhodnutí žalovaného, nikoliv rozhodnutí Městského úřadu Nýřany, není na soudu, aby se v rámci nynější věci Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

zabýval nesouhlasem žalobkyně s náhledem Městského úřadu Nýřany, že potrubí v dimenzi 5/4 je s to zásobovat pouze jedno odběrné místo, proti němuž žalobkyně brojí poukazem na to, že jí vlastněný dům byl historicky domem se čtyřmi bytovými jednotkami. Je však možné obecně uvést, že uvedená skutečnost bez dalšího nevylučuje, aby se i při rozdělení na více bytových jednotek jednalo o jedno odběrné místo. Ostatně i podle § 2 odst. 6 zákona o vodovodech a kanalizacích je odběratelem mj. společenství vlastníků.

Závěr a náklady řízení

73. Městský soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Napadené rozhodnutí proto zrušil pro jeho nezákonnost podle § 78 odst. 1 s. ř. s. S ohledem na to, jak je formulován žalobní petit, soud poznamenává, že je-li žaloba důvodná, soud nemůže postupovat jinak, než (pouze) napadené rozhodnutí (a eventuálně též rozhodnutí správního orgánu I. stupně) zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.). Soudy ve správním soudnictví (až na výjimky, o které se v nynější věci nejedná, jako je moderace uloženého trestu a uložení povinnosti poskytnout informaci) nejsou oprávněny výrok napadeného správního rozhodnutí změnit či ho nahradit vlastním rozhodnutím, jako jsou k tomu oprávněny civilní soudy v řízení podle části páté zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu.
74. Právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku, je žalovaný v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Žalovaný tak znovu posoudí, zda celý posuzovaný úsek vodovodního potrubí splňuje podmínky vymezené v § 39 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích a závěr jeho posouzení vtělí do výroku rozhodnutí. Žalovaný se přitom bude řídit pokyny, které mu Nejvyšší správní soud adresoval v rozsudku č. j. 1 As 57/2021-37.
75. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má úspěšný účastník řízení právo na náhradu nákladů. Úspěšné žalobkyni náleží náhrada zaplaceného soudního poplatku (3 000 Kč) a náhrada nákladů právního zastoupení. Ty spočívají v odměně jeho zástupkyně za dva úkony právní služby (příprava a převzetí zastoupení, sepsání žaloby) ve výši 2 x 4 620 Kč [§ 9 odst. 5, § 7 bod 5. a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu] a v náhradě hotových výdajů ve výši 2 x 450 Kč za uvedené dva úkony dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Náhrada nákladů tak celkem činí částku 13 140 Kč. Zástupkyně žalobkyně sdělila, že není plátkyní DPH. Částka nákladů právního zastoupení se tudíž o tuto daň nezvyšuje. Soud nepřiznal odměnu za stručnou repliku žalobkyně ze dne 15. 4. 2025, jíž žalobkyně veskrze sděluje, že na podané žalobě a její argumentaci trvá. Tuto repliku soud nežádal a svým obsahem se jedná veskrze o zopakování toho, co již žalobkyně dříve uvedla. Nejednalo se tak o vynaložení prostředků k důvodnému uplatňování žalobkynina práva.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 27. ledna 2026

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.